

Vlaams
Parlement

ingediend op **1945** (2018-2019) – Nr. 1
3 april 2019 (2018-2019)

Voorstel van decreet

van Willem-Frederik Schiltz, Andries Gryffroy,
Robrecht Bothuyne, Rob Beenders en Johan Danen

houdende invoering van een systeem
van garanties van oorsprong
voor gas, warmte en koude

TOELICHTING

1. Algemene toelichting

1.1. Samenvatting

Het voorliggende voorstel van decreet heeft tot doel om voor de invoering van artikel 19 van de nieuwe Europese richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare energiebronnen, garanties van oorsprong (GO) uit te reiken voor de productie van gas uit hernieuwbare energiebronnen ('groen gas'), bijvoorbeeld biomethaan en waterstof, geproduceerd door middel van hernieuwbare energiebronnen, en voor de productie van warmte of koude door middel van hernieuwbare energiebronnen ('groene warmte').

De verkoop van gas, warmte en koude via netten in het Vlaamse Gewest als 'groen gas', 'groene warmte' en 'groene koude' wordt alleen mogelijk voor zover daarvoor garanties van oorsprong worden ingeleverd. Dat is van belang om te vermijden dat dezelfde hoeveelheid groene energie dubbel geclaimd wordt door verbruikers.

Leveranciers van gas en warmte zullen, in navolging van de elektriciteitsleveranciers, op termijn op hun website en op hun facturen informatie moeten geven aan hun klanten over de oorsprong van de door hen geleverde energie. De Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) zal toezien op de betrouwbaarheid van die informatieverlening.

Het uitvoeren van transacties met garanties van oorsprong in de centrale databank van de VREG (onder meer aankopen, importeren en exporteren, inleveren) kan onderworpen worden aan een (beperkte) retributie om de kosten voor het beheer van die databank te dekken.

1.2. Situering

Artikel 19 van de nieuwe richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen

Het voorliggende voorstel van decreet heeft tot doel de nieuwe Europese richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare energiebronnen gedeeltelijk om te zetten. Het gaat meer in het bijzonder om de bepalingen van artikel 19 over garanties van oorsprong voor energie uit hernieuwbare energiebronnen.¹

Dat artikel 19 bepaalt onder meer dat, om "aan de eindafnemer het aandeel of de hoeveelheid energie uit hernieuwbare bronnen aan te tonen in de energiemix van een energieleverancier en in energie die aan consumenten wordt geleverd in het kader van overeenkomsten die in de handel zijn gebracht met verwijzing naar het verbruik van energie uit hernieuwbare bronnen, de lidstaten ervoor zorgen dat de oorsprong van energie uit hernieuwbare bronnen als zodanig kan worden gegarandeerd in de zin van deze richtlijn, overeenkomstig objectieve, transparante en niet-discriminerende criteria. (...)

Daartoe zorgen de lidstaten ervoor dat een garantie van oorsprong wordt afgegeven op verzoek van een producent van energie uit hernieuwbare bronnen (...) Een garantie van oorsprong wordt afgegeven voor de standaardhoeveelheid van 1 MWh. Voor elke geproduceerde eenheid energie mag niet meer dan één garantie

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018L2001&from=NL>.

van oorsprong worden afgegeven. De lidstaten zorgen ervoor dat er geen dubbel-tellingen zijn voor dezelfde eenheid energie uit hernieuwbare bronnen.”.

Garanties van oorsprong zijn geldig gedurende twaalf maanden na de productie van de desbetreffende energie-eenheid. De lidstaten zorgen ervoor dat alle garanties van oorsprong die niet zijn geschrapt uiterlijk achttien maanden na de productie van de eenheid, vervallen. Vervallen garanties van oorsprong worden door de lidstaten opgenomen in de berekening van hun restenergiemix.

De lidstaten of de aangewezen bevoegde organen zien toe op de afgifte, overdracht en schrapping van garanties van oorsprong. De aangewezen bevoegde organen hebben geen geografische verantwoordelijkheden die elkaar overlappen en zijn onafhankelijk van productie-, handels- en leveringsactiviteiten.

De lidstaten of de aangewezen bevoegde organen moeten ook passende mechanismen instellen die ervoor moeten zorgen dat garanties van oorsprong elektronisch worden afgegeven, overgedragen en geschrapt, en nauwkeurig, betrouwbaar en fraudebestendig zijn.

Tot slot bepaalt paragraaf 7 van artikel 19 van de richtlijn de gegevens die minstens op een garantie van oorsprong moeten worden vermeld.

Toenemende interesse bij Vlaamse bedrijven voor garanties van oorsprong voor groen gas en groene warmte

Het is ook raadzaam om gevolg te geven aan artikel 19 van de voormelde richtlijn in het Vlaamse Gewest omdat dit belangrijke kansen biedt voor de Vlaamse burgers en bedrijven. Steeds meer Vlaamse bedrijven en sectoren zijn erin geïnteresseerd om de warmte die via een warmtenet wordt geleverd, te kunnen verkopen als 'groene warmte'. Ook voor de toekenning van garanties van oorsprong voor groen gas, inclusief waterstof, wordt er hoe langer hoe meer interesse vastgesteld (vanuit onder meer Biogas-E, Cogen Vlaanderen, de Federatie van de Belgische Elektriciteits- en Gasbedrijven (FEBEG) enzovoort). Dat wordt geïllustreerd door marktprijzen voor garanties van oorsprong voor biomethaan in andere landen, die een aanzienlijk veelvoud bedragen van die voor groene stroom. Ook internationale ontwikkelingen zoals de oprichting van het European Renewable Gas Registry (ERGaR)² in 2017, projecten CertifHy I en II van de 'Fuel Cell and Hydrogen Joint Undertaking', en eerdere crossborderinitiatieven met betrekking tot de internationale uitwisseling van garanties van oorsprong voor biomethaan zijn daar een illustratie van.

1.3. Inhoudelijk

Bestaande systeem voor garanties van oorsprong voor groene stroom

In navolging van de richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen 2009/28/EG is er op Europees niveau al een systeem van garanties van oorsprong ingesteld. Met zo'n garantie van oorsprong kan een leverancier aantonen dat hij groene stroom levert aan zijn klanten. In iedere lidstaat is er een instantie aangewezen die bevoegd is voor het toekennen van een garantie van oorsprong aan iedere producent van groene stroom. In Vlaanderen is dat de VREG. Tot op heden worden in het Vlaamse Gewest evenwel enkel GO's toegekend voor elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen ('groene stroom').

² <http://www.ergar.org/>.

Uitbreiding systeem van garanties van oorsprong tot gas, warmte en koude

Het voorliggende voorstel van decreet heeft dan ook tot doel, in navolging van de nieuwe Europese richtlijn 2018/2001, om ook garanties van oorsprong uit te reiken voor de productie van gas uit hernieuwbare energiebronnen (ook 'groen gas' genoemd), bijvoorbeeld biomethaan en waterstof, geproduceerd door middel van hernieuwbare energiebronnen, en voor de productie van warmte of koude door middel van hernieuwbare energiebronnen ('groene warmte' genoemd).

Waarborgen betrouwbaarheid van levering van 'groen gas' en 'groene warmte'

Tegelijkertijd zal de verkoop van gas, warmte en koude via netten in het Vlaamse Gewest als respectievelijk 'groen gas', 'groene warmte' en 'groene koude', net zoals de verkoop van 'groene stroom', alleen mogelijk worden voor zover daarvoor garanties van oorsprong worden ingeleverd bij de VREG. Dat is van belang om te vermijden dat dezelfde hoeveelheid groene energie dubbel geclaimd wordt door leveranciers en/of verbruikers.

Leveranciers van gas en warmte zullen op termijn ook op hun website en op hun facturen informatie moeten geven aan hun klanten over de oorsprong van de door hen geleverde energie. Daarbij zal de afnemer duidelijk geïnformeerd worden over het aandeel groen gas, groene warmte en groene koude in de leveringen van zijn leverancier. De VREG zal toezien op de betrouwbaarheid van die informatie.

Harmoniseren van GO-systemen door toekenning en beheer GO's te centraliseren bij de VREG

Er wordt vertrokken van een basisidee om zo veel mogelijk te harmoniseren tussen GO-systemen voor verschillende energiedragers (elektriciteit, gas, warmte, koude). Als dergelijke GO-systemen een vergelijkbaar ontwerp hebben, is het eenvoudiger om ze gezamenlijk te beheren, wat middelen bespaart ten opzichte van afzonderlijk beheer bij verschillende instanties. Zo moet er maar één softwaresysteem gebouwd worden voor registratie van eigendom, verhandeling, inlevering en verval van alle types van GO's, in plaats van telkens aparte software per energiedrager. Er moet in dat geval ook maar één organisatie middelen spenderen om de verantwoordelijkheid daarover in te dekken (personeel, contracten, software). Een standaardset informatieelden op de garantie van oorsprong, in een standaardformaat, vereenvoudigt dat beheer. Per energiedrager kunnen dan specifieke informatieelden worden toegevoegd op elk type GO.

Daarom wordt voorgesteld om die rol van beheerder van het GO-systeem ook voor groene warmte en groen gas toe te kennen aan de VREG, die nu al belast is met de toekenning van GO's voor elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen en kwalitatieve warmte-krachtkoppeling.

Biomethaan, waterstof, elektriciteit en warmte kunnen in elkaar worden omgezet. De claim van groenheid bij conversie van de ene energiedrager in de andere kan het best begeleid en opgevolgd worden als één instantie de registratie en vernietiging van de nodige GO's bij conversie bewaakt.

Uitwisseling van GO's op Europees niveau

Garanties van oorsprong die toegekend zijn voor groene stroom in één lidstaat, kunnen ook gebruikt worden in andere lidstaten. De uitreikende instanties van de Europese lidstaten hebben daarvoor de organisatie Association of Issuing Bodies (AIB) opgericht, die de import en export van garanties van oorsprong technisch mogelijk maakt, met name door een 'hub' uit te baten die alle databanken van de diverse lidstaten verbindt. Daarbij wordt er voor gezorgd dat garanties van oor-

sprong die ingeleverd zijn in één lidstaat om aan te tonen dat een bepaalde hoeveelheid geleverde stroom effectief groene stroom is, niet dubbel gebruikt worden in een andere lidstaat. Vanaf 2019 zal de AIB zijn activiteitendomein ook uitbreiden met groen gas en groene warmte.

De in het Vlaamse Gewest toegekende en geïmporteerde garanties van oorsprong zijn opgenomen in een databank die beheerd wordt door de VREG. Die databank is geconnecteerd met de hub van AIB, om de import en export van garanties van oorsprong van en naar het Vlaamse Gewest mogelijk te maken. In die databank kunnen leveranciers hun garanties van oorsprong inleveren of vernietigen, waarna de VREG ten opzichte van hun klanten kan bevestigen dat de aan hen geleverde stroom effectief groene stroom is.

Invoering van een retributie voor het uitvoeren van transacties met GO's

Het beheer van de centrale databank, de beoordeling en de toekenning van GO's, en de deelname aan de organisatie AIB (met name de bijdrage aan de uitbating van de hub) zorgt voor aanzienlijke kosten.

De voordelen van het systeem van de garanties van oorsprong liggen vooral bij de leveranciers van elektriciteit, die daarmee een commerciële belofte ten aanzien van hun klanten kunnen waarmaken. Bovendien zijn er in die markt traders actief die garanties van oorsprong aan- en verkopen als tussenpersoon met commerciële doeleinden.

Daarom kan, in navolging van de meeste andere Europese landen, een vergoeding (retributie) worden gevraagd van de personen of bedrijven die garanties van oorsprong aankopen, importeren, exporteren, inleveren en laten vernietigen via de databank van de VREG, en daar een commercieel voordeel uit halen. Die retributiebedragen zullen in redelijke verhouding staan tot de kosten die de transacties veroorzaken. Er wordt een plafond ingesteld van 5 eurocent per transactie en een maximumaandeel van 5% van de gemiddelde marktwaarde van de gedurende het voorgaande jaar verhandelde garanties van oorsprong.

De VREG zal die bedragen vaststellen op basis van de gemaakte kosten en het aantal uitgevoerde transacties in de databank. De geïnde retributies zullen dan gebruikt worden om de kosten gedeeltelijk te dekken van de databank en de afstemming op internationale systemen die import en export van garanties van oorsprong faciliteren.

Er wordt ruimte gelaten aan de Vlaamse Regering om op termijn al dan niet een retributie vast te leggen voor de verwerking van de aanvraag, de opvolging van de rapportering, en voor de berekening van het aantal toe te kennen garanties van oorsprong.

Uitvoeringsbepalingen

Het voorliggende voorstel van decreet vergt nog de nodige uitvoeringsbepalingen. Zo zal de Vlaamse Regering nog de nadere toepassingsregels en procedures moeten bepalen voor de vorm, de inhoud, de aanvraag en de toekenning van de garanties van oorsprong, en voor de meting, bepaling en controle van de geproduceerde hoeveelheid elektriciteit, gas, warmte of koude waarvoor de garanties van oorsprong worden toegekend.

Om tot een volledige omzetting te komen van de wijzigingen aan het GO-systeem die zijn opgenomen in artikel 19 van de richtlijn 2018/2001/EU, zullen deze uitvoeringsbepalingen ook moeten stipuleren dat GO's vanaf 30 juni 2021 in overeenstemming moeten zijn met de norm CEN EN16325.

Daarnaast zal de Vlaamse Regering ook nog de nadere toepassingsregels moeten vastleggen voor de vermelding door de leverancier van het aandeel groen gas, groene warmte en groene koude op de facturen en in al het promotiemateriaal.

2. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit voorstel van decreet regelt een gewestaangelegenheid. Artikel 6, §1, VII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen (BWHI) stelt dat de gewesten in ieder geval bevoegd zijn op vlak van het energiebeleid voor:

- de distributie en het plaatselijk vervoer van elektriciteit door middel van netten waarvan de nominale spanning lager is dan of gelijk is aan 70 kilovolt en de openbare gasdistributie, inclusief de bevoegdheid met betrekking tot de distributietarieven;
- de aanwending van mijnogas en van het gas, afkomstig van hoogovens;
- de netten van warmtevoorziening op afstand;
- de valorisatie van steenbergen;
- de nieuwe energiebronnen, met uitzondering van de energiebronnen die verband houden met kernenergie;
- de terugwinning van energie door de nijverheid en andere gebruikers;
- het rationeel energieverbruik.

De gewesten zijn bijgevolg bevoegd voor de productie van energie (zoals elektriciteit, gas, warmte en koude) uit hernieuwbare energiebronnen ('nieuwe energiebronnen' als vermeld in artikel 6, §1, VII, f), van de BWHI). Het opleggen van verplichtingen aan de leveranciers van gas en warmte via netten (openbare gasdistributienetten, en warmte- en koudenetten) valt daarnaast ook onder de gewestelijke bevoegdheden inzake 'openbare gasdistributie' en 'netten voor warmtevoorziening op afstand' (artikel 6, §1, VII, b) en d) van de BWHI).

Artikel 2

Het voorliggende voorstel van decreet heeft tot doel de nieuwe Europese richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare energiebronnen gedeeltelijk om te zetten. Het gaat meer specifiek om de bepalingen van artikel 19 van die richtlijn, die de lidstaten opleggen garanties van oorsprong toe te kennen voor de productie van energie uit hernieuwbare energiebronnen. De specifiekere elementen van dat artikel 19 (onder meer vermeldingen op de GO's) zullen nog worden omgezet in de uitvoeringsbepalingen bij het voorliggende voorstel van decreet.

Artikel 3

Dit artikel heeft tot doel de definitie van het begrip 'garantie van oorsprong' te wijzigen. Het betreft een veralgemening die ruimte laat om het concept garantie van oorsprong te gebruiken voor alle energiedragers, opdat garanties van oorsprong niet alleen worden toegekend voor elektriciteit, maar ook voor gas en warmte, en op langere termijn eventueel ook voor vaste en vloeibare brandstoffen. Daarnaast biedt dit de mogelijkheid om het systeem van garanties van oorsprong uit te breiden naar niet-hernieuwbare energiebronnen.

Artikel 4

Het huidige artikel 7.1/1.1, §1, van het Energiedecreet stelt dat de VREG een garantie van oorsprong toekent "voor iedere 1000 kWh elektriciteit die in de installatie wordt opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve warmtekrachtkoppeling".

Die paragraaf 1 wordt vervangen door een nieuwe paragraaf die de bovenstaande verplichting uitbreidt en stelt dat de Vlaamse Regering bepaalt onder welke voorwaarden de VREG ook garanties van oorsprong toekent voor elke MWh gas, warmte of koude³ die wordt opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen.

Door die wijziging van artikel 7.1/1.1, §1, van het Energiedecreet zullen de aangepaste regels voor de toekenning en registratie van GO's ook van toepassing zijn voor de GO's voor groen gas, groene warmte en groene koude:

- de machtiging aan de Vlaamse Regering om de nadere toepassingsregels en procedures vast te leggen voor de vorm, de inhoud, de aanvraag en de toekenning van de garanties van oorsprong, en voor de meting, bepaling en controle van de geproduceerde hoeveelheid elektriciteit, gas, warmte of koude waarvoor de garanties van oorsprong worden toegekend (het bij dit voorstel gewijzigde artikel 7.1/1.1, §2, van het Energiedecreet);
- de machtiging aan de Vlaamse Regering om uitzonderingen vast te leggen voor toekenning van garanties van oorsprong afhankelijk van een minimumcapaciteit van de productie-installatie, het ontvangen van financiële steun en het al dan niet verbruiken van energie ter plaatse op de site van opwekking (het bij dit voorstel gewijzigde artikel 7.1/1.1, §3, van het Energiedecreet);
- de machtiging aan de Vlaamse Regering om de specificaties te bepalen die per garantie van oorsprong in de centrale databank moeten worden opgenomen (artikel 7.1/1.1, §4, van het Energiedecreet);
- ook de bepalingen over de geldigheidsduur van een garantie van oorsprong, die zijn opgenomen in het bij dit voorstel gewijzigde artikel 7.1/1.4 van het Energiedecreet, zijn daardoor van toepassing op die garanties van oorsprong.

Op die manier wordt ook voor die garanties van oorsprong van groen gas, groene warmte en groene koude voldaan aan de vereisten, vermeld in artikel 19 van richtlijn 2018/2001.

Artikel 5

Het huidige artikel 7.1/1.2 van het Energiedecreet bepaalt dat de levering van elektriciteit in het Vlaamse Gewest als elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen ('groene stroom') of als elektriciteit uit kwalitatieve warmte-krachtkoppeling alleen is toegestaan als voor de geleverde hoeveelheid elektriciteit garanties van oorsprong ingeleverd worden bij de VREG.

Gelet op de ratio legis van dit voorstel van decreet, die blijkt uit artikel 3 (cf. supra), wordt die regeling door dit artikel uitgebreid door de toevoeging van drie nieuwe leden. De verkoop van gas, warmte en koude in het Vlaams Gewest als respectievelijk 'groen gas', 'groene warmte' en 'groene koude', zal op dezelfde wijze als voor de verkoop van 'groene stroom', alleen mogelijk zijn voor zover daarvoor garanties van oorsprong worden ingeleverd. Op die manier wordt vermeden dat eenzelfde hoeveelheid groene energie meer dan eens voor gebruik geclaimd kan worden.

³ 1 MWh = 1000 kWh. Er wordt voor geopteerd om de term 'elke MWh' te gebruiken, boven het huidige 'elke 1000 kWh', in overeenstemming met de formulering in de richtlijn.

Daarbij is het telkens nodig dat garanties van oorsprong worden ingeleverd, die werden toegekend voor de juiste energievorm. Garanties van oorsprong die toegekend werden voor de productie van gas uit hernieuwbare energiebronnen, kunnen op die manier alleen worden ingeleverd om de verkoop van 'groen gas' te staven en dus niet voor de verkoop van 'groene stroom'.

Artikel 6

Artikel 7.1/1.4 van het Energiedecreet, dat de bepalingen over de geldigheidsduur van een garantie van oorsprong bevat, wordt gewijzigd om gevolg te geven aan richtlijn 2018/2001. In die richtlijn wordt immers bepaald dat garanties van oorsprong maar geldig zijn tot twaalf maanden na de productie van de desbetreffende energie-eenheid. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat alle garanties van oorsprong die niet zijn geschrapt, uiterlijk achttien maanden na de productie van de eenheid vervallen. Vervallen garanties van oorsprong worden door de lidstaten opgenomen in de berekening van hun restenergiemix. Bijgevolg wordt de uitzondering die tot op heden nog opgenomen is in artikel 7.1/1.4, tweede lid, van het Energiedecreet⁴, opgeheven.

Artikel 7

Dit artikel voegt een artikel 7.1/1.5 toe aan hoofdstuk I/1 van titel VII van het Energiedecreet. Artikel 7.1/1.5 bepaalt dat een retributie voor het gebruik van de centrale databank met garanties van oorsprong kan worden vereist voor de registratie van een aankoop, import, export, inlevering en vernietiging van een garantie van oorsprong. De voordelen van het systeem van de garanties van oorsprong liggen immers vooral bij de leveranciers van elektriciteit, die daarmee een commerciële belofte ten aanzien van hun klanten kunnen waarmaken. In die markt zijn ook traders actief die garanties van oorsprong aan- en verkopen als tussenpersoon met commerciële doeleinden. Bijgevolg wordt door dit artikel in de mogelijkheid voorzien om een vergoeding (retributie) te vereisen van de personen of bedrijven die garanties van oorsprong aankopen, importeren, exporteren, inleveren en laten vernietigen via de databank van de VREG en daar een commercieel voordeel uit halen (artikel 7.1/1.5, tweede lid). De VREG bepaalt het tarief van de retributie, alsook de wijze waarop die wordt geïnd. De retributie kan evenwel niet meer bedragen dan 5 eurocent per garantie van oorsprong die wordt aangekocht, geëxporteerd, geïmporteerd, ingeleverd of vernietigd, en kan ook niet hoger zijn dan 5% van de gemiddelde marktwaarde van de gedurende het voorgaande jaar verhandelde garanties van oorsprong. De toekenning (en dus het verkrijgen) van garanties van oorsprong blijft gratis.

De Vlaamse Regering krijgt daarnaast de mogelijkheid om een retributie vast te leggen voor de verwerking van de aanvraag, de opvolging van de rapportering en de berekening van het aantal toe te kennen garanties van oorsprong (artikel 7.1/1.5, vierde lid).

Artikel 8

Met dit artikel wordt het hoofdstuk met betrekking tot 'groenewarmtecertificaten' opgeheven in het Energiedecreet. Het gaat om een hoofdstuk dat nooit in werking is getreden en waarvan ook de noodzaak niet wordt ingezien. De ondersteuning van projecten voor groene warmte verloopt op dit ogenblik via een callsysteem en niet via een certificatenstelsel. Om geen verwarring met het systeem van garan-

⁴ Als de garanties van oorsprong door een oorzaak die niet bij de certificaatgerechtigde ligt, later dan zes maanden na het einde van de productieperiode worden uitgereikt, mogen die in afwijking van het eerste lid ingeleverd worden tot zes maanden na de toekenning ervan.

ties van oorsprong voor groene warmte te veroorzaken, wordt daarom voorgesteld om dit hoofdstuk op te heffen.

Artikel 9

Hoofdstuk IV van titel VII van het Energiedecreet bevat de verplichtingen voor de "Informatieverlening over de oorsprong en de milieugevolgen van de geleverde elektriciteit". De term 'electriciteit' wordt bij dit voorstel van decreet vervangen door het woord 'energie', zodat onder dit hoofdstuk ook verplichtingen kunnen worden opgenomen over de oorsprong en de milieugevolgen van de geleverde hoeveelheid gas, warmte en koude.

Artikel 10 en 11

Momenteel bevat hoofdstuk IV van titel VII van het Energiedecreet alleen een artikel 7.4.1, dat de elektriciteitsleveranciers verplicht om in hun facturen en in al hun promotiemateriaal:

- informatie te verlenen over het aandeel van elke energiebron, enerzijds in het geheel van hun leveringen, en anderzijds in het product dat ze leveren aan de betrokken klant;
- te verklaren dat aan de VREG garanties van oorsprong werden voorgelegd voor de geleverde groene stroom of stroom uit kwalitatieve warmte-krachtkoppeling.

In het voorliggende artikel 9 en 10 worden dezelfde verplichtingen ook opgelegd aan de leveranciers van enerzijds 'groen gas', en anderzijds 'groene warmte' en 'groene koude' door de toevoeging van twee nieuwe artikelen, respectievelijk artikel 7.4.2 en 7.4.3.

Artikel 12

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het decreet. Het decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum. Om uitvoering te geven aan artikel 10 en 11 moet de Vlaamse Regering eerst vaststellen dat er een afdoende marktvolume is.

Willem-Frederik SCHILTZ
Andries GRYFFROY
Robrecht BOTHUYNE
Rob BEENDERS
Johan DANEN

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare energiebronnen, meer bepaald de omzetting van artikel 19 van die richtlijn.

Art. 3. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt punt 53° vervangen door wat volgt:

“53° garantie van oorsprong: uniek, verhandelbaar en overdraagbaar elektronisch document dat uitsluitend tot doel heeft om aan de eindafnemer aan te tonen uit welke energiebron een bepaalde hoeveelheid energie geproduceerd is;”

Art. 4. In artikel 7.1/1.1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. De Vlaamse Regering bepaalt onder welke voorwaarden de VREG een garantie van oorsprong toekent aan de eigenaar van een productie-installatie die in het Vlaamse Gewest ligt, of aan de natuurlijke persoon of rechtspersoon die de eigenaar daarvoor heeft aangewezen, voor:

- 1° elke MWh elektriciteit die in de installatie wordt opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve warmte-krachtkoppeling;
- 2° elke MWh gas die in de installatie wordt opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen;
- 3° elke MWh warmte of koude die in de installatie wordt opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen.

De Vlaamse Regering kan beslissen om ook garanties van oorsprong toe te laten kennen voor elektriciteit, gas, warmte of koude die is opgewekt uit andere energiebronnen, en voor vloeibare of vaste brandstoffen.

De VREG kent die garanties van oorsprong toe op basis van de productiewaarden en gegevens die met dat doel worden bezorgd door de instantie die de Vlaamse Regering daarvoor heeft aangewezen.”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. De Vlaamse Regering legt de nadere toepassingsregels en procedures vast voor de vorm, de inhoud, de aanvraag en de toekenning van de garanties van oorsprong, en voor de meting, bepaling en controle van de geproduceerde hoeveelheid elektriciteit, gas, warmte of koude waarvoor de garanties van oorsprong worden toegekend.”;

3° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§2/1. De Vlaamse Regering kan uitzonderingen vastleggen voor de toekenning van garanties van oorsprong, afhankelijk van een minimumcapaciteit van de productie-installatie, het ontvangen van financiële steun en het al dan niet verbruiken van energie ter plaatse op de site van opwekking.”.

Art. 5. In artikel 7.1/1.2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het huidige enige lid worden de woorden "overeenstemmend aantal kWh" vervangen door de woorden "overeenstemmend aantal MWh";

2° er worden een tweede, derde en vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"De levering van gas in het Vlaamse Gewest als gas die is opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen, is toegestaan als de op die wijze geleverde hoeveelheid gas overeenstemt met het aantal MWh van de garanties van oorsprong voor gas uit hernieuwbare energiebronnen die ingeleverd zijn in de centrale databank, vermeld in artikel 7.1/1.1, §3.

De levering van warmte of koude in het Vlaamse Gewest als warmte of koude die is opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen, is toegestaan als de op die wijze geleverde hoeveelheid warmte of koude overeenstemt met het overeenstemmend aantal MWh van de garanties van oorsprong voor warmte of koude uit hernieuwbare energiebronnen die ingeleverd zijn in de centrale databank, vermeld in artikel 7.1/1.1, §3.

Als de Vlaamse Regering een systeem van garanties van oorsprong invoert voor andere energiebronnen of voor vaste of vloeibare brandstoffen, mogen die specifieke energiebronnen of brandstoffen met hun overeenkomstige specifieke oorsprongskenmerken alleen als dusdanig worden verkocht als voor een overeenstemmend aantal MWh garanties van oorsprong worden ingeleverd, overeenkomstig de daarvoor gedefinieerde procedure."

Art. 6. Artikel 7.1./1.4 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 7.1./1.4. Een garantie van oorsprong kan alleen worden ingeleverd op de wijze, vermeld in artikel 7.1/1.2, voor de staving van de levering van een hoeveelheid energie uit hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve warmte-krachtkoppeling, als die levering plaatsvindt binnen twaalf maanden na het einde van de productieperiode van de energie waarvoor de garanties van oorsprong werden toegekend."

Art. 7. Aan hoofdstuk I/1 van titel VII van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt een artikel 7.1/1.5 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 7.1/1.5. Voor het gebruik van de centrale databank, vermeld in artikel 7.1/1.1, §3, voor de registratie van een aankoop, import, export, inlevering en vernietiging van een garantie van oorsprong, kan de betaling van een retributie aan de VREG worden vereist.

De retributie is in dat geval verschuldigd door de persoon die de garanties van oorsprong aankoopt, exporteert, importeert, inlevert of laat vernietigen door de VREG.

De VREG bepaalt het tarief van de retributie, alsook de wijze waarop de retributie wordt geïnd. Die retributie kan niet meer bedragen dan 5 eurocent per garantie van oorsprong die wordt aangekocht, geëxporteerd, geïmporteerd, ingeleverd of vernietigd, en ze kan evenmin hoger zijn dan 5% van de gemiddelde marktwaarde van de garanties van oorsprong die gedurende het voorgaande jaar werden verhandeld.

De Vlaamse Regering kan ook een retributie vastleggen voor de verwerking van de aanvraag, de opvolging van de rapportering en de berekening van het aantal toe te kennen garanties van oorsprong.”.

Art. 8. Hoofdstuk II van titel VII van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, dat bestaat uit artikel 7.2.1 tot en met 7.2.3, wordt opgeheven.

Art. 9. In het opschrift van hoofdstuk IV van titel VII van hetzelfde decreet wordt het woord “elektriciteit” vervangen door het woord “energie”.

Art. 10. Aan hoofdstuk IV van titel VII van hetzelfde decreet wordt een artikel 7.4.2 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 7.4.2. Een leverancier van gas vermeldt de onderstaande gegevens op zijn facturen en in al zijn gedrukte en elektronische promotiemateriaal:

- 1° het aandeel van elke energiebron in het totale gasvolume dat de leverancier in het voorgaande kalenderjaar heeft geleverd over het aardgasdistributienet in het Vlaamse Gewest;
- 2° het aandeel van elke energiebron in het gasproduct van de betrokken klant dat de leverancier in het voorgaande jaar heeft geleverd over het aardgasdistributienet in het Vlaamse Gewest.

Het aandeel, vermeld in het eerste lid, wordt bepaald op basis van de garanties van oorsprong van gas uit hernieuwbare energiebronnen die de leverancier bij de VREG heeft ingediend.

De VREG gaat na of de informatie die de leverancier van gas aan zijn klanten heeft verstrekt, betrouwbaar is.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere toepassingsregels voor de verplichtingen, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 11. Aan hoofdstuk IV van titel VII van hetzelfde decreet wordt een artikel 7.4.3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 7.4.3. Een warmte- of koudeleverancier die warmte of koude levert over een warmte- of koudenet, meldt de onderstaande gegevens op zijn facturen en in al zijn gedrukte en elektronische promotiemateriaal:

- 1° het aandeel van elke energiebron in de totale brandstofmix die de warmte- of koudeleverancier in het voorgaande kalenderjaar heeft geleverd over warmte- en koudenetten in het Vlaamse Gewest;
- 2° het aandeel van elke energiebron in het warmte- of koudeproduct van de betrokken klant dat de warmte- of koudeleverancier in het voorgaande jaar heeft geleverd over warmte- en koudenetten in het Vlaamse Gewest.

Het aandeel, vermeld in het eerste lid, wordt bepaald op basis van de garanties van oorsprong van warmte of koude uit hernieuwbare energiebronnen die de leverancier bij de VREG heeft ingediend.

De VREG gaat na of de informatie die de warmte- of koudeleverancier aan zijn klanten heeft verstrekt, betrouwbaar is.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere toepassingsregels voor de verplichtingen, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 12. Dit decreet treedt in werking op de tiende dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van artikel 7, 10 en 11, die in werking treden op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Willem-Frederik SCHILTZ
Andries GRYFFROY
Robrecht BOTHUYNE
Rob BEENDERS
Johan DANEN